

EPERJESIÉK már nem írnak kérvényt

— Poca, poca, poca, pocikám, gyertek csak gyorsan!
Idősebb bácsi hívogatja derűs mosollyal nagy bajusza alatt kismalacait a Tápéi-rét 138. számú tanya udvarán. A hívó szóra vagy húsz kismalac szalad, mert érdemes futniok: etetés van kilátásban.

Jut is bőven, mint ahogyan mindenből jut már szépen Eperjesi Józsefnek. Megváltozott az életük, mint ahogyan megváltozott anyai becsületes dolgozó parasztnak az elmúlt néhány esztendő alatt. Nyomorból, nélkülözésből kijutott nekik bőven a mult rendszerben s remélni sem nagyon merték, hogy ez másképp lesz egyszer. Pedig másképp lett s hogy mennyire megváltozott, azt mutatja Eperjesiék ud-

varán is nemcsak a sok szaladgáló kismalac, de a nagy szalmakazlak, meg az istálló szépen táplált lovai, jötteljele tehenei is.

Nem az egyetlen Eperjesi József Szeged határában, akinél ilyen kézzelfoghatóan megmutatkozik, hogy mit hozott a felszabadulás és mit hoztak az azóta eltelt szabad esztendők a Párt, a népi demokrácia segítségével.

A szegedi városi levéltár a mult számos emléket őriz. A sárguláknak indult lapokról sok-sok keserves emlék beszél. A földesuras, nagybirtokos, nagytőkés úri Magyarország vándorait ezek. Közülük került elő az alábbi kérvény is:

Szeged szab.kir.város tanácsának.

S z e g e d

Mély alázattal fordulunk a t. városi tanács elé

Tóth Tamás és társai, Vetyehát orlovázi dőlőben a 71 - 78. parancs bérleti, hogy az elviselhetetlenül rossz gazdasági viszonyok miatt a földet továbbra megtartani nem tudjuk és nagyon kérjük a t. városi tanácsot, hogy minket a szerződés alól feloldani méltóztatassék.

Szegeden, 1933. augusztus 23.

Mély alázattal

Tanúk

Nagy Imre

József István.

Tóth Tamás
József István
Eperjesi József

A kérvény hangja jellemző a leltárt multra, amelyben a dolgozó nép csak „mély alázattal” járulhatott urai, kizsákmányolói, kirablói és megalázói elé. A nyomor, a tönkremenés sújtotta becsületes munkája után, mint ennek a kérvénynek az aláírói is. Eperjesi József — az aláírók egyike — akkor kénytelen volt szerződéses földjét visszaadni a városnak „az elviselhetetlenül rossz gazdasági viszonyok miatt”. Ma — amint az előbbi jelenet is mutatja — megelégedetten, boldogan él Tápéi-réti tanyájában, a saját földjén, amit a népi demokráciától kapott.

— Hét hold földet kaptam a felszabaduláskor — meséli — Véget vetett ez a mult nyomorúságainak. Azelőtt mindig csak a haszonbért nyújtott, nem voltak belátással benn Szegeden az urak, hiába mondtam, hogy tíz család várja itt a betevő falatot. „Ha nem fizetnek, pert indítunk” — ez volt a válaszuk s nem tárgyaltak tovább. Ezért kellett megírunk az a kérvényt is Tóth Tamással, meg Szegedi Jósikával, akivel közösen bérlettünk földet.

— Nehéz élet lehetett.
— Nehéz? Még annál is rosszabb — gondol vissza a multba. — Nagy ügyel-bajjal éltünk csak meg. Kukoricás kenyér volt a napi eled.

Szeme az új bakancsra léved, amit most vettél a C-veteli jegyre beadott gabona után neki is, meg az otthon dolgozó fiának is és mint ha arról futna eszébe, úgy mondja: — A multban ruhát sem tudtunk magunkra venni. Nekünk nem is nagyon adtak anyagot, ha lett volna is rá pénzünk. Azok kaptak, akik benn ültek Tápén a község házában, az esküdtek, meg a képviselők.

Ma munkaerőhiány —

a multban munkanélküliség

„Keresünk szak- és segéd-munkásokat...” Ez ma a Munkaerő-tartalékok Hivatalának mindennapi megjelenő közleménye, amelyben a legkülönbözőbb szakmák munkaerőigényléseit sorolják fel. A jelentkezők, ha vidékre szerződnek — útiköltséget, többszáz forint előleget kapnak, munkahelyükön pedig ellátás és tiszta lakás várja őket.

Igy válnak néptelenné a szocializmust építő szabad országban a régen melegezőkkel kibővített „Hatósági Munkaközvetítő” helyiségek. Innen időnként kibírhatatlan nyomor kényszerítette a reménytelenül várakozók százait a városháza elé, ahonnan küldöttségek indultak a főispánok és a polgármesterek perzsaszőnyeggel borított szobájára felé, hogy a famizsnáért könyörögjenek.

Ilyenkor legfeljebb az történt, hogy a szorongatott főispán vagy polgármester inségmunka-alapot kért a mindenható belügyminiszter úrtól.

Ha ez meghallgatásra talált, akkor a kormány kijutott a városnak néhány ezer pengőt azzal, hogy ebből foglalkoztassa a szerencsétlen emberek kétségbeesett tömegét.

Régen nem kerestek munkaerőket, — ellenkezőleg csendőrekkkel kergették szét a munkáért jelentkezők ezreit.

Hivatalos adatok szerint Szegeden 1934-ben 4010 férfi és 1203 nő jelent meg a Munkaközvetítő Hivatalnál, hogy munkáért esedeznek. De idehátérnek bár mely más év erre vonatkozó adatait. Azok is mind azt bizonyítják, hogy ezek és ezek küzdöttek itt Szegeden is a nincstelenség, a munkanélküliség rémével.

minderről szó esik. Fázósan húzza össze magán a kendőt.

— Hűvösök már ilyenkor az este.

Hűvösök s nemsokára jön a tél is, de Eperjesiéknek már nem kell tölte félő. Vettek meleg pargetruhát az asszonyoknak is, meg az eladók lányoknak, akik a tíz gyerek közül kettesben maradt otthon a legkisebb, de már katonasorban lévő fiúval. A ruhát is a C-veteli jegyre vették. A nép állama nem marad adósa annak, aki becsületesen teljesíti kötelességét.

Eperjesiék teljesítik is. Így akarják meghálálni, hogy szabad, boldog, emberképpé válhattak. Szívesen, gyorsan, mindjárt a géptől teljesítették a begyűjtést, hiszen maradt még azért elegendő fejadagra, meg vetőmagra, a gyors begyűjtésért mégis külön jutalmat kaptak, a felesleg beadásáért, meg még azonfölül is.

Most is teljesíteni akarják kötelességüket. A tarlót idejében lebuktatták s a mélyszántással is minél hamarabb meg akarják lenni.

— Az idén már géppel szántunk — újságolja örömmel Eperjesi József. — Csak jobb az, mint lóval. Ez lesz az első esztendő, hogy nálunk is gép szánt. Már nagyon várom.

Eperjesiék földjén nemsokára megindul a gép. Mély barázdákat húz majd maga után, kivágja a gaz gyökereit s a jó magvak készíti elő a talajt. Nem lehet gaz többé ezen a földön s a tóthamások, szegváriások, eperjesiások nem kérnek többé „mély alázattal”, hanem megteremlik maguknak a boldog élet jussát a Párt, az állam segítségével. (l.z.)

Igy csapták be a Horthy-rendszerben a dolgozó népet

A Horthy-rendszer egyik emlékeztető kötvénye, amely nem a dolgozó nép, hanem a tőkés

Öszlő hajó, idős ember hajó a munkapad fölé a Szegedi Városi Tóth-buchin-sugárúti telepén. Otajos kezében gyorsan dolgozik a szerszám.

Vörös Antal, a vasöntőde laka-

előkeztető kötvénye, amely nem a dolgozó nép, hanem a tőkés

tosa már betöltötte 67. évét, de azért munkáját épp olyan fűgér végzi, mint fiatalokéban. De talán most mégis mintha könnyebb lenne a munka.

— Katona voltam a mult világ-háborúban — mondja. — Hosszú ideig katonáskodtam már bajtársaimmal együtt, szerettünk volna szabadságra menni. Amikor előadtunk kérésünkkel, lesújtó volt a válasz:

— Mehetek szabadságra, de csak abban az esetben, ha hadikölcsönt jegyeznek és azt azonnal kifizetik.

— Mindannyian szegény munkások, emberek voltunk, pénzünk a legkevésbé volt. Mégis elkezdtek kuporgatni filléreinket, hogy legalább egy pár napra hazamehessünk. Azt hittük, hogy visszakapjuk majd a pénzt.

Telt az idő, Vörös Antalék le-szerelték, ismét dolgoztak, családot alapítottak. A fizetés kevés volt, jó lett volna valamivel pótolni. Eszükbe jutott a kölcsön.

— Eppen ideje volna már, hogy visszakapjuk azt az ötven pengőt — mondták. De hiába jártak utána, pénzüket soha nem kapták vissza.

Nemcsak Vörös Antal, hanem számtalan dolgozó csap-tak be a multban a hadikölcsönökkel, búzakölcsönnel,

LEVELEZŐINK ÍRJÁK A BÉKEKÖLCSON SORSOLÁSRÓL

Minden pénznél szebb nyereményt kaptam

En és a családunk is jegyeztünk Terv- és Békekölcsönt. A terv-kölcsönkötvények nekünk is meghozták a multban sohasem remélhetett főnyereményt. Már az első házad alakalmával is minden pénzösszeget hatalmasabb és szebb nyereményt kaptam. Anti fiam, aki az évben végezte el a Vegyipari Technikumot, ötéves szovjet ösztöndíjat kapott és most a Szovjetunióban folytatja egyetem tanulmányait. En, aki egész életemben, a felszabadulásig csak robotoltam, annál nagyobb nyereményt el sem tudok képzelni, mint azt, hogy a fiam a Szovjetunióban tanulhat.

Mind a Terv-, mind a Békekölcsön-jegyzésénél családommal együtt az első köztől voltam. Pártunktól és népi demokráciánktól szavakban ki nem fejezhető módon és mértékben kaptuk már vissza kamatosztól a jegyzett kölcsönt. A kölcsönök sorsolásával is, a pénzem mellett nyertük gyermekeink boldog jövőjét. A mi gyermekeink előtt már minden pálya nyitva áll, hogy bevehessék a tudomány várát.

A mi államunknak nincs szüksége Marshall-kölcsönre, mert mi saját erőnkkel is szebb, boldogabb tudjuk varázsolni országunkat. A mi kölcsönünket nem fegyverekre, védelemben emberek meggyilkolására adtuk, mint az imperialista államok. Mi a saját magunk jobbát, szebb és boldogabb életét, életszínvonalunk állandó emelkedését biztosítjuk kölcsönünkkel. A mi kölcsönünk nyomán, ahol azelőtt pusztai földek és erdők voltak, ma gyárvárosok, ipari központok nőnek, új iskolák, kórházak, napközi otthonok épülnek, mind a mi nyugodt életünkét szolgálva.

Mindannyian építjük szocialista jövőnket szorgos munkánkkal, odaadó áldozattal, hogy ezzel is megmutassuk a háborúra vágyó imperialistáknak: mi a Szovjetunió vezetésével és a többi népi demokráciával együtt a békét építjük, amikor haláltáncunk a termelő munka frontján és szocialista jövőnket építjük akkor is, amikor kölcsönrel járunk hozzá az építő munka meggyorsításához.

Tamásy Antal,

a DAV dolgozója.

Boldog az a nép, amely a maga erejéből épít

Azt hiszem rajtam kívül is minden dolgozó élénk figyelemmel kíséri a Békekölcsön sorsolásának eddigi eredményeit. Ez az érdek. Lődés miniegy testvéri összefogás a dolgozók között, mert hiszen mindannyian örülünk, ha valaki pénzt is nyert közülünk.

En is a boldog nyertesek közé sorolhatom magamat és most kétszeresen boldog vagyok. Egyrészt, mert a kölcsönöm ellenében már így is nagyon sok mindenért nyertem államunktól, másrészt pedig azért, mert odavághatom a reakciósnak, hogy hazudtatok, mint mindig, amikor azt mondtátok: „Csak jegyeztek, mert úgysem látjátok viszont a pénzeteket sohasem, mert ha adnak is vissza valamit, csak a „kiválasztottak” kapnak belőle.” Ezek szerint az egész magyar dolgozó nép kiválasztott, mert valamennyien százszorosán visszakaptuk már kölcsönünket az új gyárakban, iskolákban, kórházakban, kultúrothozokban.

Most a Békekölcsön sorsolás alkalmával ismét valamennyi dolgozó, legyen az fizikai vagy értelmiségi dolgozó, láthatja és érezheti: boldog az a dolgozó, aki hazájának adhat, boldog az a nép, amely nem szorul a kapitalisták könyöradományára, hanem a maga erejéből építheti városait, falvait, kulturális és szociális intézményeit.

És amikor valamennyien érdeklődéssel várjuk a sorsolás eredményeit, gondoljunk a nagy Szovjetunióra és a hős szovjet katonákra, akik véruket hullatták, életüket áldozták a mi szabadságunkért. Munkánkban, magatartásunkban kövessük a szovjet embereket, akikre mindenkor számíthat államunk.

Besekő Lujza,

a Szegedi Kenderfonó dolgozója

Életünk szebbé tételéhez járultunk hozzá a Békekölcsön jegyzésével

A Betonútépítő Vállalat kecskeméti kirendeltségénél dolgozom több dorozsmal munkatársammal együtt. A napokban munkánk elismeréseképpen sztahanovista oklevéllel tüntették ki a vállalat 46 dolgozóját. Ebből a 46 oklevélből 18-at mi, dorozsmák hoztunk el és mindenyikünk 200—500 forintig terjedő jutalmomban részesült. Meghatottan vettük át valamennyien a kitüntető jutalmat, majd elbeszélgettünk a multról.

A multban a kubikos örülhetett, ha a napi robot után egy rakás szalmára fekdühetett, most pedig kényelmes lakószobában, tiszta fehérhuzatos ágyban pihenhetjük ki a napi munka fáradsalmait. A multban kenyeren húztuk ki a munkaidőt, most pedig naponta háromszor írt ételt eszünk és ez meg is látszik a munkánkon.

Tervünket 221 százalékra teljesítettük és a felajánlott anyag-megtakarításunkat is teljesítettük.

Igy köszönjük meg Pártunknak, hogy nekünk kubikosoknak is emberi életet biztosít, amilyenben a multban nem lehetett módunk.

A mi életünk szebbé és jobbá tételéhez járultunk hozzá a terv- és békekölcsönjegyzésével is, hogy épüljön, szépüljön országunk erősödjen dolgozó népünk állama, hogy soha vissza ne térhessen az átkos mult.

A sztahanovista oklevelet pedig még jobb és áldozatosabb munkával köszönjük meg Pártunknak, meginkább biztosítva ezzel is az ötéves terv sikeres időigeltti befejezését.

NAGY FERENC

Betonútépítő Vállalat dolgozója

A jövőben még inkább megfogadom a nép államának tanácsát

A békekölcsön-sorsolás alkalmával Pártunk és dolgozó népünk állama ismét hatalmas mértékben fizeti vissza dolgozóinknak jegyzett kölcsönüket. A terv-kölcsönjegyzésénél még akadnak dolgozók, akik nem láttak meg a kölcsönjegyzés jelentőségét szocialista építőmunkánkban és nem jegyezték annyit, amennyit minden nehézség nélkül nélkülözni tudtak volna. Látna azonban ötéves tervünk eredményeit és a sorsolások eredményeit, rádobbantak, milyen helytelenül is gondolkoztak. Ezt bizonyítja Tóth Imréné, a Szegedi Kenderfonógyár dolgozójának alábbi levele is.

Kedves elvtársak!

Amikor a nép állama első ízben fordult a dolgozókhöz, hogy kölcsön formájában járuljunk mi is hozzá a hároméves terv sikeres, időelőtti befejezéséhez, nem tudtam felmérni a kölcsönjegyzés jelentőségét és csak 100 forintot jegyeztem, holott többet is tudtam volna. De ezt már nagyon megbántam. Látom a boldogságtól sugárzó elvtársakat, akik a sorsolás alkalmával pénz is nyertek, de látom boldog életet, állandóan emelkedő életszínvonalunkat. El is határoztam, a jövőben még inkább megfogadom a nép államának tanácsát, hiszen én is világosan megértettem, hogy amit Pártunk célul tűz ki előttünk, az minden esetben a mi javunkat szolgálja.